

GAZDASÁGI TÜKÖR

A DUNAÚJVÁROSI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA ÁLTAL TÁMOGATOTT MELLÉKLET

Vesztergom Lóránt asztalost eddig még nem érintette a válság, felkészül rá

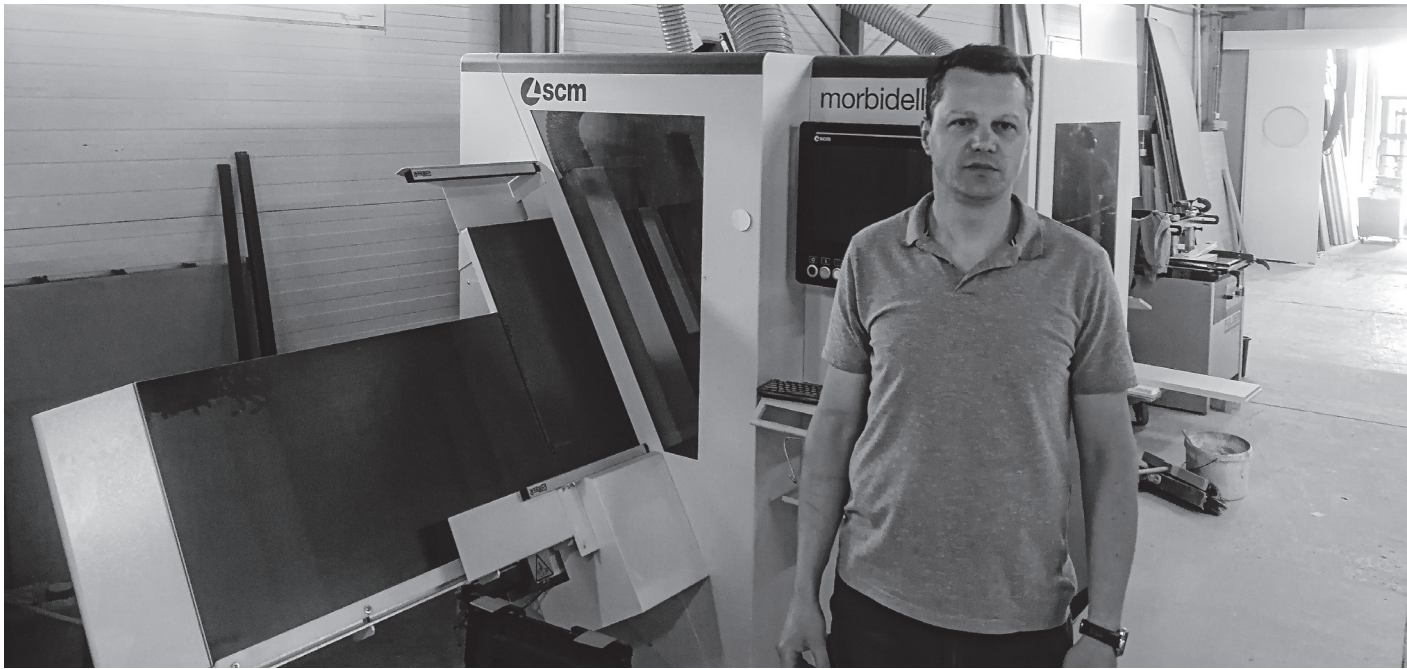
Pontosan beállított célokkal

A koronavírus okozta helyzet gazdasági hatásairól szóló körképünkben Vesztergom Lóránt asztalos, egyéni vállalkozó az általa későbbi időpontra várt visszaesésre való felkészülésről beszélt.

Kóhalmi Kálmán

DUNAÚJVÁROS Az északi ipari park területén tavaly készült el a vállalkozás új csarnoka, amelynek elsődleges célja, hogy az ott beszerelt három nagy értékű géppel helyszínt biztosítson a két éve megszbott új iránynak: egyedi méretű, kialakítású és magas minőségű, elsősorban konyhabútorok gyártása akár lapra szerelten. Hárman dolgoznak az üzemben, jelenleg hét tanulójuk van.

A veszélyhelyzet idején is folyamatosan dolgoztak. A tanulólétszám nem annyira magas, a műhely nagy, a higiénés feltételek adottak, így ezek nem indokolták volna, a diákok mégis úgy döntöttek, a gyakor-

Vesztergom Lóránt a vállalkozás egyik közelmúltban beszerzett, számítógép által vezérelt gépe mellett

Fotó: Kóhalmi Kálmán

lati oktatás online formáját választják. A nyári gyakorlatnál már vissza tudtak térni a megszokott kerékvágásba.

A válság előtt a szakmában több volt a megkeresés, mint amit egy vállalkozás megfele-

lő módon el tud vállalni. A veszélyhelyzetben sem csökkent a munkamennyiség. Vesztergom Lóránt azt gondolja, hogy ez a gazdasági helyzet hosszabb lefutású lesz, nem biztos, hogy most fogjuk igazán

megérezni, ami a vírus hatásaként kialakul. Lehet, hogy egy vagy két év múlva. Ő már megkezdte a felkészülést.

A gazdasági visszaesésre készülve, és mivel a megrendelések mennyisége nem

csökkent, nem vette igénybe a hiteltörlesztési moratóriumot (bár mások számára nagyon jó lehetőségnek tartja), arra készül, hogy még ebben az évben előtörleszt, még stabilabbá téve így a vállalkozást, ter-

Megkönnyebbülést hozott a könnyítés

DUNAÚJVÁROS A Bartók utcában van fodrászszalonja Szanyi Ritának, a kialakult járványhelyzet miatt bezárta az üzletét, hiszen első az egészség. A nehéz helyzetben a könnyítések segítettek.

Szanyi Rita a rendkívüli helyzetben az üzlete bezárásáról döntött, pedig nyitva is maradhatott volna, a fodrászatokat nem kellett bezárni, de megítélése szerint a legfontosabb szempont az egészség. Nem vette félvállról a kialakult helyzetet, amelyet komolynak ítélt, érezte, hogy nem veszélyeztetheti a vendégek, illetve a saját maga és családja egészségét. Rendkívül nagy veszélyforrás lehet egy fodrászat, hiszen itt az emberek testközelségben vannak – teszi hozzá. A vendégek is a zárás előtt egy-két héttel már egy kicsit megfontoltabbak voltak, esetenként lehe-

Szanyi Rita

Fotó: DKIK

tett érezni az aggodást. Ugyanakkor a döntésnek természetesen komoly pénzügyi hatása is volt. A bezárt üzlet nemhogy bevételt nem hoz, termeli a jelentős minuszokat. A bezárást követő napokat nagyon nagy aggodalommal és kétségbeeséssel élte meg. Attól félt, sok hónapig eltarthat a helyzet, más országokat sokkal mélyebben érintett már ekkor is a járvány. Azok a kollégák, akikkel beszélt, szintén hasonló döntést követően, hasonlóan élték meg ezt az időszakot. Nagyon nagy bajban lettek volna, ha ez to-

vább elhúzódik. Az aggasztó helyzet a kormányzati könnyítésekkel enyhült, amint ezek megjelentek – a járulékfizetés, a hitelek törlesztésének felfüggesztése –, az nagy megkönnyebbülés volt számukra. Bár még így is termelődtek a költségek, a rezsi, bérleti díj, és bevétel nem volt. A nyitásról a vendégek „nyomására” döntött, de nagyon óvatosan valósította meg. Ügyel arra, hogy egy vendég se találkozzon a másikkal, minden vendég után fertőtlenítést végez, még a levegőben is. Nagyon ügyelt a higiénés szabályok betartására, hogy ebből probléma ne lehessen. Így azonban jóval kevesebb vendéget tud fogadni, ugyanannyi idő alatt fele anynyit. Így viszont hosszabbá nyúltak a napok, hiszen nagy érdeklődés kísérte a megnyitást, hatalmas számban keresik a vendégek az újra megnyílt fodrászatot.

Pályázattal segíti munkavállalói megtartását a Momert

Mind több saját termékkel

DUNAÚJVÁROS A Momert Zrt. idei éve eleve nehéznek ígérkezett, mivel a legjelentősebb magyarországi beszállítói voltak az Európából kivonuló Electroluxnak. És jött a válság is – Urbán László vezérigazgatót kerdeztük.

A Momert számára a 2020-as év a vírustól függetlenül is nagyon nagy kihívást jelentett. Tavaly ősszel vált ismertté, hogy az egyik jelentős partnere, az Electrolux kivonul Európából, és Kínába helyezi a gyártását. Az Electroluxnak a legjelentősebb magyarországi beszállítója volt az üzem, porszívóalkatrészeket készített. A cég vezetői azonnal megkezdtek a nagyon komoly előkészületeket a kieső volumen pótlására. Az első negyedévében össze is állt a nyolc-tíz partnerből álló kör, amelyekkel már tárgyalásokban voltak. Ilyen szituációban kapták a nyakukba a vírushelyzetet. Leálltak a megkezdett tárgyalások. Az Electrolux kivonulása lelassult, hiszen a Kínába történő kihelyezés sem ment zökkenőmentesen. Július végéig kitart az együttműködés.

Új fejlemény, hogy a gyártás egy kisebb része Európában marad. Az értékesebb és a bonyolultabb termékek, luxusporszívók előállítására egy lengyelországi gyárban törté-

nik majd, amelynek beszállítója lehet a Momert. A napokban érkezett az ezzel kapcsolatos megkeresés, amely azonban a korábbi, Electroluxnak végzett gyártás negyedét jelenti, de legalább megmaradna, ha sikerrel zárulnak a tárgyalások.

A járványhelyzetre azonnal reagáltak a szükséges higiénés intézkedéseket meghozva. A veszélyhelyzet ugyanakkor a gazdálkodásukat is negatívan érintette. Az autóiipari beszállítások is lassultak, szinte megálltak. A saját termékek gyártása pedig a kereslet drasztikus visszaesése miatt csökkent, hiszen akár Magyarországon, akár Európában a fogyasztási cikkek forgalmazása szinte megállt.

Folyamatosan csökkenteniük kellett elsősorban a bérleti munkaeor létszámát, a létszámbhelyzet beállt egy olyan szintre, amelyet szeretnének megtartani a jövőben. Hogy ezt biztosítani tudják, rendkívüli intézkedéseket kellett bevezetni a három hónapra. Csökken-

tett munkaidőrendet vezettek be június, július, augusztusra (abban a hónapban egyébként is minden évben hagyományosan három hét szabadság): negyven óra helyett húszórás a munkahét az alkalmazotti állománynak. A kormányrendeletéhez igazodva pályázatot

Urbán László

Fotó: DKIK

írtak, hogy a kieső napi négy órára járó lehetséges juttatást kihasználják. Már tájékoztatást is kaptak arról, hogy ezt a pályázatot pozitívan értékelték, remélhetőleg igénybe tudják venni. Urbán László bízik abban, hogy a hozott intézkedések mellett sikerül megőrizni a dolgozói kollektívát, szeptemberben minden elindulhat a szokott rendben.

Elsősorban Németországban, de Európa többi részén is megpróbálnak kiépíteni olyan kapcsolatokat, amelyek tovább vinnék a beszállítói programokat, amelyek a tevékenység ötven százalékát teszik ki. A további ötven százalék a saját termékek gyártása. Az indulóban lévő, szép fel-futást ígérő autóiipari beszállításnál úgy terveztek, hogy megduplázzák az előző évet, így az a beszállítói gyártás felét tette volna ki, az autóiipar azonban jelentős visszaesést produkált.

mészetesen közben biztosítva a működés rugalmasságát lehetővé tevő szintű forgóeszköz, raktárkészletet is.

A két éve elindított vonalat erősítve bemutató mintatermékeket hoztak már létre, és újabbat készítenek. Katalógust alakítanak ki, Bútorpuzzle néven jelentek meg az interneten, könnyíteni szeretnék a megrendelőik dolgát, akár lapra szerelten árulni a bútorokat, csökkenti a „kinti” munkák arányát. A tevékenységet fejlett, nagy értékű informatikai háttér segíti, többmillió szoftverpark, például látványtervező program. A gépek is számítógép-vezéreltek.

A jövőre nézve az is fontos döntés, hogy Vesztergom Lóránt a magas minőségű, így árú, a luxus felé elmozduló kategória előállítását célozza meg, ennek megfelelő alapanyagok, vasalattípusok felhasználásával. Azt vallja, akik ki tudják fizetni ezt az árkatagóriát, azokra a válság kevésbé hat.

Mind több alkatrészt szereznek be kínai helyett hazai forrásból

A Ferrobeton teljesíthetőnek látja a vírus okozta helyzet ellenére az éves tervet

A legjobb időszak a beruházásra

A vírushelyzetről szóló körképünkben a Ferrobeton Zrt. vezérigazgatójától, Vass Zoltántól megtudtuk, az elmúlt hónapot visszaesés nélkül érték túl.

Kőhalmi Kálmán

DUNAÚJVÁROS Az építőipart a koronavírus-helyzetben, a legjobban érintett időszakokban is a lendülete vitte előre – fogalmaz a vezérigazgató. Megrendelésállományuk, a futó munkák lehetőséget biztosítottak arra, hogy ezeket a hónapokat visszaesés nélkül éljék túl. Az egyik legfontosabb feladat a megrendeléseknek megfelelő gyártási kapacitás fenntartása volt. Ezen belül, hogy a humán erőforrás rendelkezésre állását fenn tudják tartani. Hiszen nagyon munkaintenzív terület az előre-gyártott szerkezeti termékeknek a gyártása, kevésbé automatizált, automatizálható a teljesen egyedileg tervezett és gyártott vasbeton szerkezetek előállítására. Az egyik legfontosabb feladat a megrendeléseknek megfelelő gyártási kapacitás fenntartása volt. Ezen belül, hogy a humán erőforrás rendelkezésre állását fenn tudják tartani. Hiszen nagyon munkaintenzív terület az előre-gyártott szerkezeti termékeknek a gyártása, kevésbé automatizált, automatizálható a teljesen egyedileg tervezett és gyártott vasbeton szerkezetek előállítására.

Annak ellenére, hogy nem volt szükséges, három műszakos termelést vezettek be, hogy a lehető legkisebb csoportokra tudják felosztani a termelő létszámot, igyekeztek meggátolni azt, hogy a műszakváltások átfedésben történjenek. Így próbálták annak a kockázatát csökkenteni, hogy ha bármilyen fertőzött munkavállaló miatt karantént kellett volna az adott műszaknak elrendelni, akkor az nagymértékben érintse a ter-

Vass Zoltán Fotó: Ferrobeton

melési képességüket. Természetesen meghozták a szokványos intézkedéseket, így előírták a maszkhasználatot, a fertőtlenítést, távolságtartást is. Különleges intézkedésekre adtak okot a lezárt határok. Főbb alapanyagaik a betonacél, a feszítópázsma, a kavics és homok, illetve a cement. Az Olaszországban kialakult válsághelyzet, az ott leállt termelés érintette a Ferrobetont a leginkább. Az egyik legnagyobb alapanyag-beszállítójuk a Pittini, az onnan beérkező betonacélt más beszállítótól kellett beszerezniük. A feszítópázsma magyar beszállítótól érkezik, tehát ott nem volt probléma. Az anyacégük által Szlovákiában gyártott cementet használják, a szlovák-magyar határon történő átszállítás okozhatott volna gondot, de a cégcsoport

A Ferrobeton által gyártott vasbeton szerkezetek a Schiller Autószalon és Szerviz építésén Fotó: Ferrobeton

olyan mennyiségű puffertással rendelkezik Magyarországon, hogy – mint ezt később tapasztalták – semmilyen fennakadás nem volt a cementellátásban. Nagyon kevés olyan projekt volt, ami halasztásra került a koronavírus-helyzet miatt. Ez igazából nem érintette a termelésüket, illetve az értékesítésüket. Az tapasztalható volt Vass Zoltán szerint, hogy néhány helyen lassult a kivitelezés. Ezért a március végi, áprilisi hónapban elkezdett növekedni a cég készlete, azóta ez a tendencia is megfordult, sikeresen leépítették a gyártott készleteiket, a raktáraik a szokott módon vannak terhelve. Ami a jövővel kapcsolatban látható a vezérigazgató szerint: nagyon óvatos tapogatózás mind a beruházók, mind a kivitelezők részéről.

A kért ajánlatok mennyisége és nagysága láthatóan csökkenő tendenciát mutat. Úgy ítélik meg, hogy ez még nem jelent veszélyt rövid vagy középtávon a Ferrobeton működésére, de mindenképpen figyelmeztető jel. Ezzel együtt a piaci verseny is élesebbé vált. Annak érdekében, hogy piaci pozíciójukat, eredményességüket meg tudják őrizni, nagyon feszes második féléves gazdálkodásra lesz szükség mind a költségek megfogása, mind pedig a határidők tartása érdekében. Azon létesítmények esetében, amelyek kivitelezése lelassult, a véghatáridő nem változott. Ez azt jelenti, hogy az elmúlt három hónap lassítását a következő három hónapban kell behozniuk, hogy határidőre, kötbérmentesen tudjanak teljesíteni. Ez nagyon komoly feladat lesz. Így

azonban teljesíthetik a terveiket, tehát a koronavírus az ez évi eredményességükre nem, vagy csak minimális mértékben gyakorol hatást. A 2008-2009-es indulási válságban a fizetési fegyelem és képesség jelentős mértékben és nagyon rövid idő alatt romlott, az elmúlt két-három hónapban viszont Vass Zoltán azt tapasztalata: nemhogy csökkent volna a fizetési fegyelem, hanem inkább szigorodott. Több megrendelőjük is a lejárat előtt fizette ki a számláját, és ők is igyekeznek, ha van rá módjuk, előbb kifizetni az alvállalkozóikat, vagy rövidebb fizetési határidőt vállalnak, véletlenül se legyen ez a fajta pénzügyi fegyelmegtelenség bármiféle gátja a kilábalásnak. A Ferrobeton portfóliójának egy jelentős része a nagyberuházásokhoz kö-

tődik, vélhetően nem ez az a szegmense az építőiparnak, ahol a fizetési fegyelem lazulása elindulna. A vezérigazgató nem ítéli úgy, hogy közvetlen hatása lenne azoknak a stimulásoknak a nagyberuházásokra, amelyeket akár az Európai Központi Bank, akár a magyar állami források extra finanszírozása jelenthet. Fontosabb az, hogy milyen jövőképe van egy adott vállalkozásnak. Ugyanakkor minden olyan nagyberuházás, ami az elmúlt időszakban kezdődött, vagy a közeljövőben fog elkezdődni, az egy kifejezetten jó időzítésű beruházás. Kielezettebb a verseny az építőiparban, mérseklődött a munkaerőhiány. Mind határidőben, mind kapacitásban a mai magyar építőipar jobb helyzetben van, mint négy-öt hónappal ezelőtt volt. A multinacionális cégek a megkezdett vagy tervezett magyarországi beruházásaik esetében fel fogják gyorsítani ezt a folyamatot. Annál is inkább, mert az is elképzelhető, hogy a térség nyertese lehet ennek a válságnak. Az biztos, hogy rugalmasabban, jobban fogja átvészelni ezt az időszakot, mint Európa más térségei. Az állami forrásoknak nagy jelentősége lehet az infrastruktúrális beruházásokon keresztül, úgy tapasztalja Vass Zoltán, hogy sok ilyen beruházás előkészítését, tervezését gyorsították fel, annak érdekében, hogy ha szükség lenne rá, akkor legyen megfelelő mennyiségű állami tender, infrastruktúrális fejlesztés, vasútépítés, amellyel segíthetik a gazdaság felgyorsítását.

A Dunafin Zrt. forgalma rövid távon nőtt is

Lassul majd a gazdaság

DUNAÚJVÁROS A Dunafin Zrt. papírgyárának a lezárt határok jelentették a veszélyhelyzet idején a legnagyobb problémát, Szaló-Pál László gazdasági igazgatóval beszélgettünk. A cég címkehordozó papírt gyárt, termékeik vevőköre, alkalmazási területe széles, jelentős részben napi fogyasztási cikkekbe, higiénés termékekbe épülnek be. A keresletet eddig nem érintette a válság, rövid távon inkább még nőtt is a kereslet. Arra számítanak, hogy az év második felében valamivel kisebb lesz a kereslet a termékeik iránt. Alapanyag-beszállítási problémák jelentkeztek, amiket végül sikerült áthidalni, főleg a beszállítási útvonalak átszervezésével. Olaszországi kikötőbe kapják a cellulóz egy részét, ezt át kellett irányítani német, illetve belga kikötőbe. Ez okozott némi költségnövekedést. Ezen kívül olaszországi beszállítók termékét kellett kiváltani más európai ország termékével. Korábban nem látott többletkészletet kellett felhalmozni cellulózból, ha hirtelen je-

Szaló-Pál László Fotó: DKIK

lentkezik egy beszállítási nehézség, akkor is tovább tudnak működni. A legnagyobb problémát a külföldi szakemberek beutazásának ellehetetlenülése, komplikálttá válása okozta. Saját külföldi munkavállalók vannak a környékbeli országokból, cseh, szlovén, osztrák, olasz kollégák. Több ilyen munkatársuk otthon, mások Dunaújvárosban rekedtek több hétre. Ez a probléma most már megoldódni látszik.

Ugyanakkor a berendezésgyártók szakemberei nem tudtak bejönni az országba nagyobb karbantartási munkálatokra. A helyi kamara is segítséget igyekezett nyújtani kapcsolatrendszerével. Végül sikerült megoldást találni. A beruházásaikat viszont át kellett ütemezni amiatt, mert a kapcsolatos munkálatokat akár az előkészítés, akár a folyamatban lévő gépszerelés terén nem lehetett végrehajtani. A telephelyen természetesen meghozták a szükséges munkaszervezési és higiénés intézkedéseket. Ahol lehetett, otthoni munkavégzést vezettek be, felmentették a munkavégzés alól a hatvan év feletieket, az alaphér megfizetése mellett otthon maradhattak. A jövőben arra számítanak, hogy lassul a gazdaság. Emiatt a termékeik iránti kereslet csökkenésére számítanak. Ugyanakkor vélhetően a költségek is csökkennek. A cellulóz meglehetősen érzékeny a keresletre. Az energiaár-csökkenést már tapasztalják. A termékeik ára is vélhetően csökkenni fog, ahogy a kereslet csökkenésével nő a nyomás a piacon.

A tartalékaikból éltek túl a nehéz helyzetet

Mindenki érdekére tekintettel működtek

DUNAÚJVÁROS A Gourmand Kávéházat hasonlóan nehéz helyzetbe hozta a vírus okozta krízis, mint a többi éttermet, erről a vállalkozás tulajdonosával és vezetőjével, Azari Zsolttal beszélgettünk. – Fontos tanulsága volt a kialakult helyzetnek – fogalmaz a cégvezető –, hogy megismertettük dolgozóink jellemét, arcát, értékét, főképpen a tulajdonosokhoz és egymáshoz fűződő viszonyát. A nehézségek közepette is élvezték a bizalmukat, együttműködők voltak és csapatként viselkedtek a válság körülményei között is. Ugyanakkor koncentrálni kellett a problémák megoldása során az egyéni, vagy speciális élethelyzetekre. Ugyanakkor elvárták azt is, hogy a tulajdonos érdekeit is tartsák figyelembe. Többféle forgatókönyvet dolgoztak ki a várható helyzet alakulását követve. A legfontosabb feladat a dolgozók megtartása mellett az újraindítás lehe-

tőségének megteremtése volt. Több munkatárs vált munkanélkülivé ezekre a hónapokra abban a reményben, hogy mielőbb visszatérhetnek munkahelyükre. A megtartott dolgozók rugalmasan kezelték a feladatokat, és átvették a külsős munkaerők feladatait, mint a takarítás, az ételkiszállítás, diszpécserkedés, fagylalteladás.

Azari Zsolt Fotó: DKIK

A vendéglátásban nagyon fontos a vevői bizalom, a hely hitelessége. Ez még inkább igaz egy pandémia közepette. A Gourmand Kávéház mindent megtett az előírások betartatása érdekében a zárvatartás ideje alatt is. A nyitás után pedig nemkülönben, hogy a vendégek biztonságban érezzék magukat. Azari Zsolt úgy gondolja, hogy a kialakult helyzet hatása a járvány elmúltával is megmarad, a vendégek bizalma lassan jön vissza, és továbbra is gond a bizonytalanság. Vállalkozásuk a tartalékaiból meg tudta oldani ez idő alatt a fennálló helyzet finanszírozását, jól és gyorsan alkalmazkodtak a kialakult változásokhoz, kiaknázták a lehetőségeket, és dolgozók számára is az ebben a helyzetben elérhető legjobb megoldást biztosították. Bizakodóan tekintenek tehát a jövőbe, és remélik, visszatér az élet a régi kerékvágásba – zárta a cégvezető.